

РОЗДІЛ III

Особливості

внутрішньополітичного розвитку

країн і регіонів світу

УДК [324:328]:001.92(4УКР)

Євгенія Тихомирова
Марина Романченко

Парламентські вибори 2012 року в Україні: інформаційна підтримка

Актуальність проблематики дослідження зумовлена тим, що електорат потребує достовірної інформації, яка дає змогу зробити правильний вибір, що безпосередньо корелює зі ступенем обізнаності та поінформованості. За допомогою методу системного аналізу розглянуто інформаційний складник українських парламентських виборів 2012 р. Схарактеризовано міжнародні документи та вітчизняне законодавство, які визначають принципи і правила інформаційного забезпечення виборів; проаналізовано інформаційне супроводження парламентських виборів різними суб'єктами електорального процесу в період підготовки та проведення виборчої кампанії 2012 р.; запропоновано заходи щодо покращення інформаційної підтримки виборів у майбутньому.

Ключові слова: вибори, електорат, електоральний процес, інформація, інформаційне забезпечення, комунікація, парламентські вибори.

Постановка наукової проблеми та її значення. Актуальність проблеми дослідження зумовлена передовсім тим, що кожен громадянин України має право на інформацію, яка слугує гарантією свідомого вибору та поведінки особистості. Тому з кожним роком усе більше значення надають саме інформаційному забезпеченню суспільно значущих процесів загалом і виборам зокрема. Інформаційна підтримка електорального процесу стає невід'ємною частиною встановлення зв'язку між владою та народом, а стрімке входження сучасних інформаційних технологій у суспільне життя створює для цього реальні можливості.

По-друге, інформаційнезабезпечення виборчого процесу в Україні не лише сприяє формуванню демократичної держави, а й робить прозорою і відкритою процедуру обрання державних керівників, сприяє підвищенню політичної обізнаності громадян, їхній поінформованості щодо організації проведення виборів.

По-третє, завдяки інформаційній підтримці виборів кожен громадянин України не лише свідомо впливає на формування політичної системи, а й формує власну політичну свідомість, політичну та інформаційну культуру сучасного суспільства.

По-четверте, актуальність донесення інформації про вибори до громадян країни визначається, як справедливо зазначають українські фахівці, і тим, що через електоральний процес реалізується основна політична функція сучасного суспільства – легітимація діючої публічної влади [1].

Аналіз досліджень цієї проблеми в Україні засвідчує, що представники різних наук, зокрема історії, правознавства, політології, передусім активно здійснювали теоретичний та емпіричний аналіз питань електоральної легітимації виборів в Україні. У межах досліджень вітчизняних авторів у передвиборчий період, зокрема, вивчали проблеми дотримання демократичних принципів виборів та практику міжнародних спостережень за виборами [1]; міжнародні оцінки реформування вітчизняного виборчого законодавства [6]; процес зовнішньополітичної електоральної легітимації та організація спостереження за виборами 2012 р. в Україні [13–16]. У період підготовки до парламентських

виборів 2012 р. досліджували також позиціонування політичних партій в інформаційному просторі країни [18]. Проблематика інформаційної підтримки парламентських виборів 2012 р., наскільки нам відомо, поки що не стала предметом аналітичних досліджень.

Отже, **мета** статті – здійснити аналітичний огляд інформаційного складника українських парламентських виборів 2012 р. **Предмет** дослідження – інформаційний складник виборчої кампанії 2012 р. Для досягнення означеної мети за допомогою методу аналізу й синтезу сформовано теоретико-методологічні засади дослідження; системний метод зумовив потребу дослідження принципів і правил інформаційного забезпечення виборів; порівняльний аналіз дав змогу дослідити практику інформаційного забезпечення парламентських виборів різними суб'єктами електорального процесу 2012 р. Емпіричну базу дослідження склали документальні джерела політичних партій і неурядових громадських організацій, матеріали засобів масової інформації, результати соціологічних досліджень, а також експертні оцінки перебігу виборчих перегонів, наведені в наукових публікаціях та ЗМІ.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Повноцінне інформаційне середовище створює основу для проведення демократичних виборів, за його відсутності вибори перетворюються на засіб маніпуляції суспільною свідомістю. Першим правовим документом, який проголосив інформаційні права людини, стала *Декларація прав людини і громадянина* Великої французької революції (1789 р.), у якій у статті 11, зокрема, зазначено, що «вільне вираження думок і точок зору є одним із найбільш цінних прав Людини. Відповідно, кожен громадянин може вільно висловлюватись усно, письмово й у друкованому вигляді, але він несе відповідальність за зловживання цією свободою згідно з положеннями, визначених законом» [3].

Основоположним міжнародно-правовим документом, що забезпечує його створення, справедливо вважають *Загальну декларацію прав людини*, у якій у статті 19 проголошено: «кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, отримувати й поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами й незалежно від державних кордонів» [2].

Пізніше *Рада Європи* стала розглядати питання свободи вираження думок і надання правдивої інформації суспільству як вирішальний чинник створення стабільної демократичної політики та забезпечення прав людини. Певні положення щодо демократичних виборів прийняла Рада, яка підтвердила: громадяни держав мають неухильне право отримувати й поширювати інформацію та свою думку без нав'язування думки державних органів влади. «Ніякі правові або адміністративні перешкоди не повинні ускладнювати доступ до ЗМІ у виборчому процесі, а доступ до ЗМІ повинен бути гарантований на недискримінаційній основі для всіх політичних сил і осіб, що беруть участь у виборчому процесі» [7].

Отже, проаналізувавши ці та інші міжнародно-правові документи, можна виокремити низку основних положень, які визначають інформаційні права громадян та їх політичних об'єднань (партій та політичних блоків), а саме:

- громадяни повинні отримувати всю потрібну інформацію для здійснення правомірного та чесного виборчого процесу;
- засоби масової інформації й аналітичні агенції мають допомагати їм у цьому через надання точної інформації та роз'яснень щодо голосування і реалізації своїх прав на участь у суспільно-політичному житті;
- кандидатів політичні партії мають право оприлюднювати свої передвиборчі програми й погляди;
- засоби масової інформації потрібні політичним акторам для того, щоб інформувати електоральну аудиторію про свої наміри, політичну кампанію та подальші плани, їх відповідність соціальним інтересам через різні формати висвітлення інформації (дебати, форуми, інтерв'ю, соціальні ролики та ін.);
- незважаючи на те, що політики мають відкритий доступ до ЗМІ, вони не повинні зловживати ним, тим самим обмежуючи свободу вираження думок аналітиків і чинячи тиск на журналістів в інтересах певної політичної сили;
- кандидати та партії не мають права втручатись в інформаційну політику ЗМІ, використовуючи ті чи ті засоби тиску, вони зобов'язані слідувати законам щодо врегулювання передвиборчих кампаній та положенням, пов'язаних із періодом передвиборчого мовчання.

Незважаючи на те, що спроби влади обмежити свободу діяльності ЗМІ й конституційне право громадян на отримання інформації не припиняються, сьогодні в Україні вже є низка документів, які регулюють реалізацію інформаційних прав, зокрема й у виборчому процесі. Законодавча база інформаційної підтримки електорального процесу охоплює такі документи: Конституція України, Закони України «Про інформацію», «Про вибори народних депутатів України». На думку фахівців, характерною особливістю виборів в Україні залишається їх проведення щоразу за новим Законом. Парламентські вибори 2012 р., які відбувалися за новим Законом, прийнятим 17 листопада 2011 р., – не виняток.

Правове поле здійснення інформаційної підтримки електорального процесу утворюють і постанови ЦВК України щодо адекватного проведення виборчого процесу, і постанови КМУ, зокрема «Про програму правової освіти населення України», «Про затвердження заходів щодо реалізації Концепції підвищення правової культури учасників виборчого процесу та референдумів в Україні», Постанови Верховної Ради України, зокрема «Про забезпечення безперешкодної діяльності засобів масової інформації у передвиборний період 2012 року» тощо. Певну увагу інформаційним аспектам виборів приділяють і Закони України «Про політичні партії в Україні», «Про Центральну виборчу комісію».

Закон України «Про інформацію» встановлює право всіх громадян на інформацію, яке передбачає можливість вільного отримання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, потрібної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. Участь у виборах – це своєрідна форма реалізації прав, свобод і законних інтересів громадян, які потребують інформації про вибори, та журналістів усіх ЗМІ, друкованих, теле- та радіомовлення, інформаційних агенцій та журналістів, які працюють в інтернет-виданнях (онлайн-виданнях) [11].

*Закон України «Про вибори народних депутатів»*¹ особливу увагу приділяє професійним правам журналістів, які стосуються гарантування прозорості й відкритості виборів. Він забезпечує право безперешкодного доступу на публічні заходи, які стосуються виборів, та на засідання виборчих комісій. Закон передбачає і зобов'язання працівників виборчих комісій та органів влади щодо надання журналістам інформації про підготовку та проведення виборів депутатів. Він установлює право журналістів бути присутніми на засіданнях ЦВК; окружної виборчої комісії; дільничної виборчої комісії **без отримання дозволу та окремого запрошення** [10].

Інформаційна відкритість виборів забезпечується і процедурою голосування – закон «відкриває» журналістам засідання виборчих комісій усіх рівнів; приміщення для голосування, підрахунку голосів та встановлення результатів голосування. Обмеження в цьому випадку стосуються кількості журналістів (від одного ЗМІ не більше двох), а також ситуацій, коли вони перешкоджають роботі виборчої комісії, їх можуть позбавити права бути присутніми на засіданні [10]. На думку аналітиків, ці обмеження стосуються не прав журналістів, а, радше, правил оприлюднення інформації. Вони вважають, що «існуючі заборони не повинні перешкоджати журналістам виконувати свою місію «wartovo-go демократії» та забезпечувати громадян інформацією про виборчий процес та кандидатів» [4, с. 5].

Закон «Про особливості забезпечення відкритості, прозорості та демократичності виборів народних депутатів України» визначив порядок застосування відеоспостереження, відеозапису і трансляції зображення для контролю за організацією проведення голосування і підрахунку голосів на виборчих дільницях у день голосування, а також зберігання та використання створеної в процесі відеоспостереження інформації. Документ констатує, що відеоспостереження має призвести до підвищення рівня довіри суспільства до виборів, публічності та відкритості виборчого процесу [12].

Важливим чинником посилення інформаційної складової виборчого процесу стало правове розведення термінів «інформаційне забезпечення виборів», «передвиборна агітація». Трактуючи перший термін, Закон «Про вибори народних депутатів» формулює засади інформаційного забезпечення виборів, зміст загальної і специфічної інформаційної підтримки електорального процесу, визначає засади участі ЗМІ та інформаційних агентств в інформаційному забезпеченні виборів, особливості поширення інформації про опитування громадської думки, пов'язані з виборами.

Визначаючи другий термін, закон характеризує сутність, форми й засоби передвиборної агітації, при цьому особливу увагу приділяє політичній рекламі, інформаційним плакатам та матеріалам

---

¹ Перелік експертних висновків міжнародних організацій щодо цього закону наведено в додатку А.

передвиборної агітації, установлює строки проведення передвиборної агітації і порядок застосування традиційних та електронних ЗМІ, обмеження щодо ведення передвиборної агітації [10]. Таке розведення понять особливо актуальне в умовах поширення в електоральних процесах брудних технологій впливу на виборців.

Отже, уперше у виборах 2012 р. стали говорити про два види інформаційної діяльності – *інформування*, що орієнтується на переконання, та *інформаційне маніпулювання*, що передбачає прихований вплив, який не сприймає та не усвідомлює об'єкт маніпуляції. Інформаційне забезпечення виборів передбачає можливість доступу до різнобічної, об'єктивної та неупередженої інформації, що гарантує свідомий і компетентний, вільний вибір для кожного виборця; відкритість інформації, поданої до ЦВК при реєстрації кандидатів; поширення інформації, яка не належить до передвиборної агітації, має відбуватись об'єктивно, неупереджено, збалансовано, достовірно, повно та точно (див. ст. 63) [10].

Головна роль в інформуванні виборців належить ЗМІ, інформаційним структурам владних установ і громадським об'єднанням. Передвиборча агітація, зокрема політична реклама, здійснюється іншими суб'єктами виборчого процесу – зареєстрованими кандидатами, політичними партіями та виборчими блоками.

Фахівці звертають увагу, що в електоральному процесі 2012 р. журналістам і редакторам ЗМІ довелося вчитися відрізняти інформаційне забезпечення виборів від передвиборної агітації і політичної реклами. Цьому сприяло законодавче визначення термінів і правових норм, які регулюють ці питання [4, с. 12–13]. Вони звертали увагу, що відрізняти інформаційні матеріали від матеріалів передвиборної агітації непросто, але можливо. «Основним критерієм їх розмежування є мета поширення інформації. Агітаційні матеріали мають за мету спонукання виборців голосувати за або не голосувати за певних кандидатів у депутати або партію – суб'єкта виборчого процесу, в той час як інформаційні матеріали спрямовані на інформування громадськості про факти та події, пов'язані з проведенням виборів» [4, с. 16].

Аналіз практики електорального процесу 2012 р. засвідчує, що в Україні було виконано низку заходів, спрямованих на підвищення обізнаності громадян про виборчий процес. Передовсім було створено низку сайтів, блогів або сторінок у соціальних мережах, які інформували виборців про різні аспекти виборчого процесу та діяльність його окремих суб'єктів. Так, на вебсайті ЦВК «Вибори народних депутатів України 2012» було наведено дані про кількісні характеристики виборчої кампанії та інформаційне забезпечення виборів. На сайті Комітету виборців України (КВУ) – гіперпосилання на висновки щодо законів і законопроектів, здійснені експертами міжнародних структур, посилання на сторінки цієї організації в соціальних мережах, де розміщена різноманітна інформація, фото та відеоматеріали щодо процесу підготовки та проведення виборів.

Яскравим прикладом може слугувати інформаційна діяльність КВУ, яка здійснювала моніторинг виборчого процесу в усіх регіонах держави. Просвітницька кампанія щодо виборів у межах його проекту «Розбудова спроможності в проведенні навчання у виборчому процесі й підвищення обізнаності виборців» мала за мету підвищення обізнаності виборців про їхні права та виборчі процедури через проведення інформаційної кампанії [8].

У межах проекту завдяки «гарячим лініям», он-лайн консультаціям і перегляду вебінарів та інформаційному моніторингу було поінформовано понад 5 млн виборців про шляхи отримання інформації, захист виборчих прав і нововведення виборчого законодавства. Було проведено 21 презентацію в Києві та 20 областях країни, де цільові аудиторії інформувалися через представників ЗМІ, місцевих лідерів громадської думки, представників неурядових громадських організацій і суб'єктів виборчого процесу. Мала місце активна інформаційна кампанія в найбільш популярних в Україні соціальних мережах – «ВКонтакте», «Однокласники», «Фейсбук», «Гугл+», розміщувалися банери на сайтах ВГО КВУ та обласних організацій КВУ [8].

У контексті досліджуваної теми мають інтерес інші суспільні проекти КВУ, зокрема «Від справедливих виборів – до демократизації суспільства», який був спрямований на просвітництво у сфері виборчого законодавства, забезпеченні доступу виборців до адекватної інформації щодо учасників виборчої кампанії та ході її проведення [8].

Активу участь в організації інформаційної підтримки виборів 2012 р. брав Міжнародний фонд «Відродження». Пріоритетом його роботи стало забезпечити в Україні чесні та прозорі вибори, краще

інформувати громадськість про виборчий процес, залучити різні верстви суспільства до його моніторингу, а значить, і до контролю дій влади та контрольованих нею медіа, дотримання електорального законодавства. Фонд «Відродження» допомагав громадським організаціям та об'єднанням здійснювати моніторингові, інформаційно-просвітницькі, правозахисні ініціативи [17].

Під час передвиборчої кампанії за підтримки фонду було створено вебресурс «Майдан-моніторинг», який наповнювали громадські активісти, волонтери та небайдужі громадяни. Було опрацьовано понад 7000 повідомлень про порушення виборчого законодавства [17]. Ініціатива фонду «Відкриті новини заради чесних виборів» була спрямована на забезпечення рівного доступу учасників виборів до ЗМІ. Її підтримали сім загальнонаціональних телеканалів. Уважають, що результатом меморандуму стало покращення якості новинного контенту у висвітлення виборів. Аналітики стверджують, що реалізація цієї ініціативи сприяла досягненню відповідності між показниками уваги телеканалів до провідних політичних гравців і результатами соціологічних рейтингів політичних сил. Удалося досягти помітного розширення списку передвиборчих тем, які висвітлювали телеканали, що стало першим в Україні прикладом ефективної взаємодії громадських моніторингових організацій і приватних телеканалів [17].

Незвичну форму наведення інформації про вибори було запропоновано проектом «Особливі виборці», що здійснювався під егідою ЄС. Було видано аудіодовідник «Вибори – 2012: голоси партій», що презентував політичні партії в аудіорежимі. Його можна було скачати на *ex.ua*. У ньому було розміщено аудіоінформацію (у формі інтерв'ю) про політичні партії Українська платформа «Собор», Соціалістична та комуністична партії України, партію Політичне об'єднання «Рідна Вітчизна», «Руський блок», «Україна – Вперед!», Всеукраїнське об'єднання «Громада», Українську національну асамблею та ін.

Ураховуючи досвід парламентських виборів 2012 р., передовсім варто ретельно проаналізувати недоліки та позитивні аспекти електорального процесу, а також рекомендації Ради Європи, Венеціанської комісії та інших експертів до наступних парламентських і президентських виборів, щоб внести потрібні зміни до чинного Закону про вибори. Удосконаленню інформаційного супроводу виборів, на нашу думку, можуть сприяти: обов'язковість навчання з питань виборчого законодавства всіма членами комісій; визначення переліку рішень виборчих округів для обов'язкового оприлюднення на вебсайті ЦВК; передбачення порядку розміщення зовнішньої політичної реклами відповідно до принципу рівних можливостей суб'єктів виборчого процесу; запобігнення залученню держслужбовців в агітаційну діяльність і непрямий підкуп виборців; оприлюднення на вебсайті ЦВК інформації щодо виготовлення виборчих бюлетенів; інформаційні плакати суб'єктів виборчого процесу в приміщеннях для голосування не відносити до передвиборної агітації; оприлюднювати інформацію про результати розгляду справ про адміністративні правопорушення; посилити прозорість розгляду та розв'язання ЦВК питань, віднесених до її компетенції, тощо [9].

Висновки й перспективи подальших досліджень. Отже, електоратові не байдуже, кого обирати на державні посади, якими будуть перспективи суспільного розвитку після виборів. Саме тому він потребує достовірної інформації, яка дасть змогу зробити правильний вибір, за який «не буде страшенно болячи» через певний час. Правильний вибір безпосередньо корелює зі ступенем обізнаності та поінформованості. Допомогти в цьому може системна інформаційна підтримка виборчого процесу, яка залежить і від владних установ, і від діяльності засобів масової інформації та політичних партій і громадських організацій, від ПР-підтримки виборів політичними суб'єктами різного рівня. Досвід парламентських виборів 2012 р. лише починає аналізуватися, але, без сумніву, буде корисним для наступних перегонів і майбутніх наукових робіт.

Джерела та література

1. Бучин М. А. Міжнародне спостереження за виборами як складова принципу гласних виборів / М. А. Бучин // Вісн. ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Сер. : Питання політології. – 2010. – № 912. – Вип. 17. – С. 134–139.
2. Всеобщая декларация прав человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declhr.shtml
3. Декларация прав людини і громадянина 1789 [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://constituanta.blogspot.com/2011/02/1789.html>
4. Діяльність засобів масової інформації в період виборчої кампанії – 2012 : посіб. для представників засобів масової інформації / уклад. : О. О. Бурмагін, Л. В. Опришко, Л. Л. Панкратова. – К. : [б. в.], 2012. – 43 с.

5. Дотримання демократичних принципів виборів у регіональних міжнародних нормативно-правових актах [Електронний ресурс] // Сучасна українська політика. – 2011. – Вип. 22. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/Sup/2011_22/Rozdil_3/10_Buchyn.pdf
6. Кальченко С. Міжнародні оцінки спроби реформування вітчизняного виборчого законодавства / Сергій Кальченко // Вибори та демократія. – 2011. – № 4 (30). – С. 58–61.
7. Коут Ж.-М. Висвітлення виборів до Верховної Ради України : посіб. з питань виборчого процесу для журналістів та керівників ЗМІ / Жан-Марі Коут, Тетяна Фашина. – К. : [б. в.], 2012. – 51 с.
8. Линник Н. Просвіта виборців під час виборчої кампанії 2012. Досягнення і виклики [Електронний ресурс] / Наталія Линник. – Режим доступу : <http://www.osce.org/uk/ukraine/98393>
9. Підсумковий звіт за результатами спостереження за виборами народних депутатів України 2012 року / Final monitoring report on results of 2012 parliamentary elections [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://electioninfo.org.ua/index.php?i=1315>
10. Про вибори народних депутатів : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>
11. Про інформацію : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2938-17>
12. Про особливості забезпечення відкритості, прозорості та демократичності виборів народних депутатів України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5175-17>
13. Тихомирова Є. Б. Електоральна легітимація влади в Україні: оцінки Венеціанської комісії, ОБСЄ та Міжнародної фундації виборчих систем / Є. Б. Тихомирова // Наук. вісн. Одес. держ. екон. ун-ту. – 2012. – № 23. – С. 97–108.
14. Тихомирова Є. Б. Зовнішньополітична електоральна легітимація влади в Україні: політико-правовий ракурс / Є. Б. Тихомирова // Актуальні проблеми державного управління на сучасному етапі державотворення : матеріали VI Наук.-практ. конф. (22 листоп. 2012 р.). – Луцьк : [б. в.], 2012. – С. 17–19.
15. Тихомирова Є. Б. Спостереження за виборами: діяльність міжнародних організацій : тези доп. / Є. Б. Тихомирова // Актуальні проблеми міжнародних відносин і зовнішньої політики країн світу : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–12 жовт. 2012 р.). – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. – С. 105–110.
16. Федорова А. Венеціанська комісія та Україна: правові аспекти співпраці [Електронний ресурс] / А. Федорова. – Режим доступу : <http://www.info-prensa.com/article-1113.html>
17. Фонд «Відродження»: стислий звіт за 2012 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gazeta.zn.ua/finances/mizhnarodniy-fond-vidrodzhennya-stisliy-zvit-za-2012-rik.html>
18. Швая Т. А. Позиціонування політичних партій у період підготовки до парламентських виборів 2012 року / Тетяна Андріївна Швая // Нова інформаційна ситуація та тенденції альтернативного розвитку ЗМК в Україні : матеріали Другої всеукр. наук.-практ. конф. студ. та молод. учених (26 січ. 2012 р., м. Острог) / за заг. ред. О. В. Шершньової. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2012. – С. 129–140.

Тихомирова Евгения, Романченко Марина. Парламентские выборы 2012 года в Украине: информационная поддержка. Актуальность проблематики исследования обусловлена тем, что электорат нуждается в достоверной информации, которая позволяет сделать верный выбор, который прямо коррелирует со степенью осведомленности и поинформированности. С помощью метода системного анализа рассмотрена информационная составляющая украинских парламентских выборов 2012 г. Авторы анализируют международные документы и украинское законодательство, которые определяют принципы и правила информационного обеспечения выборов; анализируют информационное сопровождение парламентских выборов разными субъектами электорального процесса в период подготовки и проведения избирательной кампании 2012 г.; предложены мероприятия по улучшению информационной поддержки выборов в будущем.

Ключевые слова: выборы, электорат, электоральный процесс, информация, информационное обеспечение, коммуникация, парламентские выборы.

Tykhomyrova Yevgenia, Romanchenko Marina. The Parliamentary Elections of 2012 in Ukraine: Information Support. Current issues related to the study due to the fact that the electorate needs reliable information which allows you to make the right choice, which is directly correlated with the degree of awareness and informing. By using the method of system analysis examined the informational component of the Ukrainian parliamentary elections in 2012 The authors analyze the international documents and Ukrainian legislation, which defines the principles and rules of information support of the elections; analyze information support of the parliamentary elections different actors of the electoral process during the preparation and provedeneiya campaign 2012; proposed measures to improve information support for future elections.

Key words: election, the electorate, the electoral process, information, information technology, communications, parliamentary elections.

Стаття надійшла до редколегії
19.09.2014 р.